

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, **Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 02.09.2019

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ

HDP Adana Milletvekili

30 Ağustos'ta; Suriye İdlib'in Haleb, Hama ve Lazkiye ile kesişen kırsal alanlarında çatışmalar yaşanırken, İdliblilerin Bab El Hava-Cilvegözü Sınır Kapısına yürüyüş gerçekleştirdiğine tanık olduk. Türkiye sınırına yüklenen göstericilere, bölgede görev yapan jandarma müdahalede bulunmuş, hatta aralarında çatışma yaşanmıştır. İdlib'de ilk kez bu denli büyük protesto yaşandığı basında yer bulmuştur. Gösteriler esnasında atılan sloganlar arasında "Hain, hain, hain; Türk ordusu hain" sloganları yer almış, "Ümmet onları bir külâh dondurmaya satanları unutmayacak" ifadeleri ile Putin ile yapılan görüşmede, Erdoğan'a ikram edilen dondurmaya atıfta bulunulmuş, Recep Tayyip Erdoğan'ın posterleri yakılmıştır.

Erdoğan ve Putin'in 27 Ağustos'ta Moskova'da yapmış oldukları görüşmenin ardından, Suriye ordusu'nun adım adım İdlib'de ilerleyişi ile, bu protesto gerçekleşmiştir. Suriye muhalif haber ajanslarında, gösterilerin haberi "Türkiye'nin ihaneti" şeklinde yer bulmuştur.

2013 yılında yaşanan Reyhanlı Katliamı, Suriyeli cihatçı/selefi örgütlerin hesaplaşmaları nedeniyle yaşanan patlama, örgüt komutanı Abdülbasit el Sarut için yapılan gösteriye dönüşmüş cenaze töreni, Reyhanlı mezarlığındaki mezar taşlarına saldırı ve tehdit mesajları, "Türkiye bize sahip çıkmazsa Reyhanlı'ya gireriz" tehditlerine sahne olan Reyhanlı başta

olmak üzere sınırlarda yaşayan yurttaşlar güvende olmadıkları için tedirgin ve tehdit altında hissetmektedirler.

Bu Gerekçeyle;

1. Bab El Hava sınır kapısına yürüyüş yapan göstericilerden Türkiye sınırına geçenler olmuş mudur?
2. Bab El Hava sınırına gerçekleşen yürüyüşün ardından jandarma ile çatışan göstericilerin görüntülerinde görüldüğü üzere; göstericiler arasında kadınlar ve çocukların bulunmaması, bu gösterinin İdlibliler yerine başta Heyet Tahrir Şam (HTŞ) olmak üzere ve diğer silahlı gruplar tarafından düzenlendiği iddiasını güçlendirmektedir. Bu iddia doğru mudur?
3. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile Recep Tayyip Erdoğan'ın yapmış olduğu görüşmenin ardından, Putin'in; "Güvenli bölge Suriye'nin toprak bütünlüğü için olumlu olacak" ve "Erdoğan'la İdlib'deki terör yuvalarının etkisiz hale getirilmesi ve Suriye'deki durumun normalleşmesi için ek önlemler alınmasını kararlaştırdık" açıklamaları gelmiştir. Rusya ile, Suriye'de güvenli bölgeye karşılık İdlib pazarlığı mı yapılmıştır? Erdoğan, "Bizim istediğimiz noktada desek bu yalan olur." diyerek bu pazarlığın sonucuna mı değinmiştir?
4. Yüzde 90'ı BM ve Türkiye'nin terör örgütleri listesinde yer alan örgütler tarafından kontrol edilen İdlib'den Türkiye'ye yönelen bu yürüyüş, Türkiye'nin Suriye'de selefi/cihadist örgütlerle izlediği politikanın bir sonucu değil midir?
5. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, gözlem noktalarına herhangi bir saldırının olmayacağı konusunda güvence alındığını açıklamıştır. Buna rağmen Suriye Ordusu'nca Halep'in kuzeyinde yer alan Anadan'daki TSK gözlem üssüne iki top atışı yapıldığı iddiası mevcuttur. Bu iddia doğru mudur?
6. İdlib'de kuşatma altında, çevrelenmiş olan TSK'nın 9. ve 10. gözlem noktalarının boşaltılacağı iddiaları doğru mudur? Suriye'deki gözlem noktalarının hepsini boşaltmayı planlıyor musunuz?
7. Bab El Hava sınır kapısına yapılan yürüyüşü ve gerçekleşen çatışmayı yabancı basın, Suriye muhalif ajans haberleri ve sosyal medyadaki görüntülerin aksine Anadolu Ajansı,

“İdlib’de on binlerce sivil, rejim ve Rusya’yı protesto etti” şeklinde yayınlamıştır. Dışişleri Bakanlığı’nın konu ile ilgili resmi bir açıklaması olacak mıdır?

8. 31 Ağustos’ta Recep Tayyip Erdoğan yaptığı bir konuşmada “Suriye’deki sorun DEAŞ değil, birtakım güçlerin paylaşım savaşıdır.” ifadelerini kullanmıştır. “Biz büyük bir ülkeyiz, gelişmelere sessiz kalamazdık” hakim görüşü ile Türkiye’nin, Suriye’de üstlendiği rol ve izlediği siyaset de bu paylaşım savaşına dahil olmak, bu savaşta rol üstlenmeye çalışmak anlamına gelmiyor mu?

9. Suriye’nin birçok bölgesinden kaçan yerli ve yabancı çete mensuplarının üssü haline gelen İdlib’den, Türkiye’ye tahliye amaçlı koridor açılacak mıdır? Koridor ve sınır kapıları açılacaksa selefi/cihatçı çete mensuplarının Türkiye’ye girmesi nasıl engellenecektir? Yaşanan bu son gelişmenin ardından yurttaşların ülke sınırları içerisinde güvenli bir biçimde yaşamalarını sağlamak üzere Bakanlığınızca nasıl adımlar atılacaktır?